

Beszámoló a Magyar Radiológusok Társasága Osteológiai Szekciója által szervezett Csont-ízületi Radiológiai Diagnosztika Tanfolyamról

Budapest, 2005. március

A Semmelweis Egyetem Radiológiai és Onkoterápiás Klinikájának 300 fős tantermében minden széken a tanfolyam hallgatói ültek. Nagyrésztük sikeres vizsgát is tett. Legnagyobb számban radiológus szakorvosok voltak jelen, de öröndetesen részt vettek más klinikus társszakmák képviselői, továbbá a radiológus rezidensek és szakorvosjelöltek is. A tanfolyamot *dr. Forgács Sándor* és *dr. Mester Ádám* szervezték és vezették.

A program átfogóan foglalkozott a mozgásszervi radiológia aktuális kérdéseivel. Amennyire ez egy hét alatt lehetséges, számos olyan kérdés napirendre került, ami a napi gyakorlatban is fel szokott merülni.

Az első előadó *dr. Gyarmati János* volt, aki az Oszteológiai Szekció egyik alapító tagjaként eddig minden oszteológiai kongresszuson részt vett, sőt maga is számos ilyen rendezvényt szervezett. Jelen előadása a csont és porc szövettani és radiológiai összefüggéseit foglalta össze. Saját tudományos munkássága mellett a nemzetközi irodalom áttekintésével segítette a histo-morfológiai kép és a képalkotó eljárások alapvető összefüggéseinek jobb megértését.

**Csont-ízületi
radiológiai
diagnosztika
tanfolyam**

**Semmelweis Egyetem
Radiológiai
és Onkoterápiás
Klinika, Budapest**

2005. március 21–25.

Ézúton is köszönetet mondunk a tanfolyam támogatóinak

Főszponzorok:

- ❖ **BÉRES RT.** ❖ **MSD KFT.** ❖
- ❖ **PFIZER KFT.** ❖
- ❖ **SANOFI-AVENTIS RT.** ❖
- ❖ **SIEMENS RT.** ❖
- ❖ **TYCO HEALTHCARE** ❖

Támogatók:

- ❖ AGFA HUNGÁRIA KFT. ❖
- ❖ BOEHRINGER INGELHEIM PHARMA ❖
- ❖ FUJI FILM KFT. ❖ SCHERING KFT. ❖
- ❖ TEVA MAGYARORSZÁG RT. ❖
- ❖ BERLIN CHEMIE KÉPVISELET ❖ GOODWILL PHARMA KFT. ❖
- ❖ HUN-MED KFT. ❖ MEDIMAT KFT. ❖
- ❖ NOVARTIS HUNGÁRIA KFT. ❖
- ❖ GE-AMMERSHAM KÉPVISELET ❖ IBSA PHARMA KFT. ❖ LBT KFT. ❖
- ❖ RICHTER GEDEON RT. ❖ VARIOTRADE KFT. ❖

A csont-ízületi kórfolyamatok és terápiás elvek radiológiai összefüggéseit *prof. Poór Gyula* igen széles ívű és nagyon szemléletes előadása mutatta be. A klinikusok és a radiológusok egyaránt nagy érdeklődéssel hallgatták, mert éppen az egyes szakterületek diagnózis centrikus együttműködése vonatkozásában volt iránymutató az előadás.

A hormonális és metabolikus betegségek radiológiai megjelenési formáit *dr. Forgács Sándor*, az Oszteológiai Szekció elnöke mutatta be számos igen tanulságos képpel illusztrálva az alapvető eltéréseket. Magyarázata persze a korai eltérések felismerését segítette, illetve az ennek értelmezéséhez szükséges elméleti alapjait világította meg, és ezt szoros gyakorlati összefüggéseiben állította az érdeklődés középpontjába.

Forgács dr. másik előadása az osteoporózis radiológiai vizsgálóeljárásai foglalkozott. Az előadó bemutatta a ROPOG (Radiológusok Országos Programja az Osteoporosis felismeréséért és Gyógyításáért) programot, amely a nemzetközi ajánlásokkal összhangban azt céloz-

ta meg, hogy a radiológusok által felismert csonttritkulás esetek osteoporosis szakrendelésekbe kerüljenek. Ebben a vonatkozásban minden radiológusnak nagy a felelőssége, hiszen például az oldalirányú mellkas felvételeken mellékletként ábrázolódó csigolya-kompresszió ritkán kerül leírásra. Jelentősége pedig igen nagy, mert így kiszűrhetők a panaszmentes, de már kezelésre szoruló betegek. Az előadó áttekintette az összes hagyományos és korszerű vizsgáló eljárást.

A csigolyatest eltérések CT és MRI differenciáldiagnosztikáját dr. Mester Ádám prezentálta. A röntgen, CT és MRI vizsgálatok ebben a betegségben is igen fontos egymást, kiegészítő szerepet játszanak. Hangsúlyosan szerepelt a porotikus és metasztatikus csigolya-kompressziók differenciál diagnosztikája, illetve ezen belül az MRI újabb lehetőségeinek ismertetése.

A csontelhalás és csontvelő ödéma MRI differenciáldiagnosztikája a radiológiai diagnosztika egyik legbonyolultabb területe, mert igen sok a nem teljesen tisztázott és ezért sokféleképpen magyarázott része. Ezek között az eligazodást dr. Karlinger Kinga vállalta, és ennek keretében a ma nemzetközileg korszerűnek tartott ismereteket a klinikai gyakorlat igényeit figyelembe véve rendszerezte.

A traumás csont-ízületi eltérések röntgen, CT és MRI diagnosztikájának egyes kulcskérdéseit dr. Bohár László előadásában igen didaktikusan bemutatva lehetett megismerni. Nem vitás, hogy ezekkel a kérdésekkel minden radiológus találkozik, bármelyik szubdiszciplínában mélyedts is el. Az újabb ismeretek fiatal és idősebb résztvevők számára egyaránt igen hasznosak voltak.

A sportsérülések ultrahang és MRI diagnosztikájával foglalkozott dr. Balogh Endre. Ezen a területen különösen fontos a sérülési mechanizmusok megértése és az egyes vizsgáló eljárások lehetőségeinek és határainak pontos ismerete. Az itt elhangzottak egyrészt tágitották a látóhatárunkat, másrészt közvetlenül hasznos ismereteket nyújtottak, gyakorlati példákkal bemutatva azokat a speciális szempontokat, amelyekkel kapcsolatosan legalább alapismeretekkel kell rendelkezünk.

A mozgásszervi intervenciók radiológia témáját is Balogh dr. ismertette. Ennek konkrét kivitelezése speciális jártasságot kíván ugyan, de az újabb és újabb eljárások lehetőségeinek és korlátainak ismerete minden jelenlévő számára fontos. Ehhez hasznos információkat nyújtott és látványos példákat mutatott be.

A fertőzőes csont-ízületi megbetegedések radiológiai diagnosztikája dr. Nagy Judit témája. Igen didaktikus előadásában ebbe a speciális kérdéskörbe engedett betekintést. Nagyon fontos terület ez, mert minden radiológus

*Néhány előadó a tanfolyamon:
Balogh Ildikó és Karlinger Kinga,
Nagy Judit és Farbakó Zsófia,
Forgács Sándor és Gyarmati János,
Poór Gyula*

gus, minden klinikus kötelessége az ilyen jellegű kórképek korai felismerése, hiszen a késlekedés nagymértékben rontja a valóban eredményes kezelés esélyeit.

A mozgásszervi fejlődési rendellenességek röntgendiagnosztikája igen bonyolult terület. Sok társzakma ismeretanyagát érintő tudás szükséges az ilyen betegségek közötti eligazodáshoz. *Dr. Luzsa György* évtizedek gyűjteményéből mutatott be néhány jellegzetes, és a napi orvosi tevékenység során fontos példát.

Másik előadásában *Luzsa dr.* főleg a gyulladáshoz kapcsolódó betegségek röntgendiagnosztikájával foglalkozott, kisebb súllyal a degeneratív kórképeket is érintve. Ezek a betegségek arthritis és arthrosis névvel élesen elkülöníthetőnek tűnnek, azonban számos esetben vannak átfedések a klinikai munka során. Ezért is említik osteoarthritis néven a degeneratív eltéréseket az angolszász kollégáink.

A degeneratív és gyulladáshoz kapcsolódó betegségek UH diagnosztikája volt *dr. Farbakó Zsófia* előadásának témája. A szépen dokumentált előadás a napi gyakorlat igényeit figyelembe véve jó arányérzékkel szelektálva mutatta be a módszer nyújtotta széles lehetőségeket.

A CT vizsgálatok bemutatásával folytatta a degeneratív és gyulladáshoz kapcsolódó betegségek bemutatását *dr. Mester Ádám*. Elsősorban a HRCT differenciáldiagnosztikai előnyeit hangsúlyozta. A degeneratív és gyulladáshoz kapcsolódó betegségek MRI vizsgálata volt *dr. Mester Ádám* következő előadásának témája. Ezen a területen folyamatosan számos újítás születik. Az előadás ezek közül is néhányat bemutatott.

Prof. Szendrői Miklós arról tartott előadást, mit kíván az ortopéd sebész a radiológustól csontdaganatok esetében. Az igényesen összeállított didaktikus anyag a radiológusok, reumatológusok, ortopéd sebészek mellett más szakmák jelenlévő képviselői számára is sok hasznos információt szolgáltatott.

A csont-ízületi daganatok röntgen és UH vizsgálata volt *dr. Köllő Katalin* előadásának témája. Az igen bonyolult rendszerben jó érzékkel találta meg a gyakorlati

munkában általánosan alkalmazható ismeretanyag hatékony átadásának módját. Az ilyen jellegű betegségek diagnosztikai problémáit minden országban csak egyes centrumok szakemberei vállalják. Fontos, hogy ezeket a betegeket időben megtaláljuk és további kivizsgálására a megfelelő centrumba irányítsuk.

A csont-ízületi daganatok CT és MRI diagnosztikája *dr. Karlinger Kinga* speciális érdeklődése és többirányú képzettsége folytán nagyon jól kiegészítette, és a nemzetközi irodalomban is állandóan újdonságokat hozó bonyolult vizsgálatok lehetőségeit, előnyeit és korlátait jól érthetővé tette.

A csont-ízületi izotópkalkulációk a radiológiai diagnosztikában *dr. Balogh Ildikó* tolmácsolásában igen gazdag ismeretanyagot villantottak fel a hallgatóság számára. Az izotópdiaagnosztika külön szakmává vált ugyan, de a radiológiával való szoros együttműködése éppen a CT-PET és a kép-fúzió lehetőségei miatt várhatóan meg fog erősödni.

A gyermekkori mozgásszervi betegségek minden radiológus és minden mozgásszervi betegségekkel foglalkozó más klinikus szakmák képviselői számára nehéz területet jelentenek. A pénteki napot erre a témára szánva elsőként az ortopéd sebész radiológiai összefüggéseiről tartott gazdagon illusztrált átfogó előadást *dr. Vízkelety Tibor* professzor.

A gyermekkori reumatológiai eltérések radiológiai összefüggéseit a téma kiváló specialistája, *dr. Balogh Zsolt* mutatta be. A kórfolyamatok nevei is mutatják, hogy nem a felnőttkorban ismert formákban jelentkeznek a betegségek. Szakszerű és hosszútávú hatékony kezelésük a diagnosztikában is és a terápiában is olyan sajátos ismereteket és szemléletet követel, amibe nem csak hasznos volt, de öröm is betekintést nyerni.

A gyermekkori csont-ízületi betegségek röntgen-, és UH vizsgálata *dr. Kis Éva* előadásában nagyon jól követhető volt. Igen fontos témákat sikerült a rendelkezésre álló rövid idő alatt mindazoknak áttekinteniük, akik ilyen betegekkel ritkán találkozunk, de fel kell ismernünk, illetve felnőttkori következményeiket is ismerni kell.

A gyermekkori csont-ízületi betegségek CT és MRI vizsgálata *dr. Lombay Béla* professzor előadásában nem csak látványos és érdekes volt, de a megoldáshoz vezető úton a hallgatóság aktív részvételét is igénybe véve az oktatás igen hatékony formájának bizonyult.

Az előadásokat tesztvizsga zárta, ezt a résztvevők nagy része eredményesen teljesítette.

Köszönet illeti a hallgatóságot, mert ugyanolyan komolyan vették részvételüket, mint az előadók a saját feladatukat. Így a tanterem végig zsúfolt volt, és a kérdések is tükrözték az érdeklődést.

Amikor a különböző cégekhez fordultunk, hogy támogassák a tanfolyamot, mellénk álltak. A támogatók nevét feltüntettük a tanfolyam programfüzetében és ezen beszámolóban is. Nagyban hozzájárultak a tanfolyam sikeréhez. Ezúton is köszönjük segítségüket.

